

CCOO de Catalunya crida a participar en la manifestació de demà dissabte, 16 de febrer, a les 17 h., a la plaça Universitat, convocada per la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca per exigir la paralització dels desnonaments, la dació en pagament i el lloguer social

CCOO de Catalunya considerem que el dret a l'habitatge no es pot supeditar als interessos econòmics de les entitats financeres. Cal paralitzar immediatament els desnonaments, modificar la legislació hipotecària perquè amb la dació en pagament es pugui liquidar totalment el deute hipotecari i garantir als seus ocupants la possibilitat de continuar vivint a l'habitatge, com a llogaters, en règim de lloguer social.

Des de l'abril del 2011, CCOO de Catalunya hem estat treballant conjuntament amb la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca,

la UGT de Catalunya, la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya, l'Observatori de Drets Econòmics, Socials i Culturals (Observatori DESC) i la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC), per modificar la normativa hipotecària impulsant la iniciativa legislativa popular (ILP) de la dació en pagament i el lloguer social. Durant el termini de recollida de signatures, que va finalitzar el passat 25 de gener, s'han recollit moltes més de 500.000 signatures que són necessàries perquè una ILP arribi al Congrés de Madrid. CCOO hi

hem contribuït recollint més de 200.000 signatures a tot l'Estat. Finalment, la pressió social va aconseguir dimarts que el Parlament espanyol admetés a tràmit la ILP amb la unanimitat de tots els grups parlamentaris. El PP va decidir canviar in extremis el sentit del seu vot, però cal continuar treballant perquè el canvi de la llei sigui una realitat. ■

editorial

La força de la gent dóna vida al canvi de la llei hipotecària

Es pot, és clar que es pot. La pressió popular va aconseguir, el passat dimarts, canviar la posició enrocada del PP en el Congrés dels Diputats i, finalment, va votar a favor de l'admissió a tràmit de la ILP hipotecària. La comissió promotora de la iniciativa legislativa popular de la dació en pagament retroactiva, la paralització dels desnonaments i el lloguer social ha celebrat que la veu de la ciutadania s'hagi obert pas al Parlament espanyol. Aquest ha estat un reconeixement als ciutadans i ciutadanes (1.402.854) que van signar la ILP i als milers de persones que han perdut el seu habitatge i alguns, fins i tot, la vida.

Però això no s'acaba aquí, queda molt camí per recórrer. La comissió promotora continuarà lluitant perquè, en el tràmit parlamentari, el contingut final de la llei sigui una solució real, en els termes que recull la ILP, per als greus problemes del sistema d'execució hipotecària i d'accés a un dret constitucional com és l'habitatge.

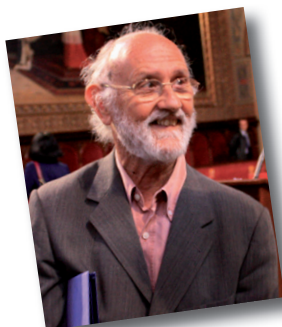
I la primera gran cita és aquest dissabte, en les mobilitzacions convocades per la PAH (Plataforma d'Afectats per la Hipoteca) i que tenen tot el suport de CCOO i de la resta de membres de la comissió promotora de la ILP. La política ha d'estar al servei dels ciutadans i les ciutadanes, però darrerament es mostra massa sorda davant els milions de veus que reclamen canvis socials i econòmics. Si no escolten, serà la veu de les persones la que haurà d'irrompre com un esclat per fer canviar les polítiques errònies i antisocials. La mobilització ciutadana és un altra pota de la democràcia, que no ho dubti ningú. ■

MANIFESTACIÓ EN DEFENSA DE LA SANITAT PÚBLICA
Diumenge, 17 de febrer, a les 12 hores.
Plaça de Catalunya de Barcelona

El proper dilluns, conferència a càrrec de José María Mena, exfiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Corrupció. La democràcia amenaçada

En la represa de les sessions de debat d'Els Dilluns del Cipri, hem convidat a participar-hi José Mª Mena, exfiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, amb qui, amb la conferència 'Corrupció. La democràcia amenaçada', tractarem de situar, en aquests moments tan complicats, com afecta la corrupció en la qualitat democràtica de la nostra societat.

L'acte, presentat per Joan Carles Gallego, secretari general de CCOO de Catalunya, tindrà lloc el proper dilluns, 18 de febrer, a les 18 hores, a la sala d'actes de CCOO de Catalunya, Via Laietana, 16, de Barcelona. ■

CCOO valora positivament l'adjudicació del nou vehicle de Nissan a la planta de Barcelona

CCOO de Catalunya ha valorat positivament el resultat final del procés de negociació que ha donat com a resultat l'adjudicació del nou vehicle de Nissan a la seva planta a la Zona Franca de Barcelona. Ha estat un procés negociador en què CCOO ha rebutjat el xantatge de la direcció i ha evitat la doble escala salarial, amb la introducció d'un complement d'hores de formació per als nous contractes que possibilitarà també la carrera professional dels futurs treballadors, alhora que assegura l'estabilitat de l'ocupació per a la plantilla actual i la futura. La unitat sindical amb UGT en aquest procés ha permès avançar en la utilitat de les propostes al servei dels treballadors i les treballadores en la defensa dels seus drets i les seves condicions laborals. ■

CCOO celebra la sentència absolutòria del cas Morín

La Secretària de la Dona de CCOO de Catalunya manifesta estar d'acord amb la sentència que s'ha produït entorn del cas del doctor Morín i el seu equip, en què se'ls acusava falsament d'haver efectuat avortaments il·legals. Amb aquesta absolució no s'acaba de tancar un dels capítols més negres contra els drets de les dones envers el seu propi cos, sinó que hi ha moltes esclertes. La primera és la de restituir tot el mal que s'ha pogut fer a uns professionals i també a les dones que van estar encausades. L'altra esclerta és la manera parcial en què s'està aplicant la Llei de salut sexual i reproductiva i la interrupció voluntària de l'embaràs, de manera desigual segons comunitats, no es fa la prevenció i ja no és ni universal ni gratuïta. Estan augmentant els instruments per frenar l'aplicació de la Llei i, a més, hi ha l'amenaça de canviar-la d'una manera molt regressiva. ■

La igualtat de gènere en l'Estratègia Europa 2020

El Consell Econòmic i Social europeu ha aprovat un dictamen sobre "Dones i Estratègia europea 2020"

en què es fa el pas d'integrar la dimensió de gènere amb mesures específiques en aquest marc estratègic europeu. L'objectiu és fer avançar de manera real i efectiva els drets de les dones i la igualtat de gènere, amb finançament adequat per afavorir les polítiques per a la igualtat, les activitats i els projectes en tots els àmbits de competència de la UE. El dictamen va ser presentat per Joana Agudo, que és la representant de CCOO en aquest Consell. ■

Un informe de CCOO mostra com la reforma laboral arrasa el nostre mercat de treball un any després de la seva aplicació

La reforma laboral del Govern del PP ha complert un any. Un període en què aquesta norma nefasta ha actuat de piconadora del nostre mercat de treball. Així ho demostra l'Informe de conjuntura sectorial i sociolaboral, presentat per CCOO de Catalunya, que recull un ventall d'indicadors que revelen un notable empitjorament de la conjuntura econòmica a Catalunya i Espanya. L'informe fa un repàs de les dades rellevants en temes com l'atur registrat, la contractació registrada, la protecció de les persones, els indicadors econòmics i industrials, l'evolució dels expedients de regulació d'ocupació, els acomiadaments individuals o la negociació col·lectiva, entre d'altres. Fem un cop d'ull a les més destacades. Des del desembre del 2011, l'atur registrat a Catalunya s'ha incrementat en 32.712 persones, que representen un increment del 5,3%. Les persones aturades arriben ja a Catalunya a les 661.800 el mes de gener del 2013. La taxa d'atur s'eleva al 24%.

presentació d'ERO. Després de la seva aprovació, les empreses han presentat més expedients de regulació que mai, arribant als 5.500 en els primers 11 mesos de l'any (un 71,6% més que en el mateix període de l'any anterior). Aquesta xifra rècord d'expedients ha afectat 75.114 persones, un 50% més que un any abans. Les empreses continuen destruint ocupació, principalment a la indústria. El 7,1% dels treballadors d'aquest sector han resultat afectats per ERO durant el 2012. La reforma laboral tampoc està contribuint a frenar el ritme de destrucció d'empreses, ja que durant el 2012 se n'han tancat més que al llarg de l'any anterior al decret de reforma laboral. Concretament han estat 3.186 les afectades, unes 400 més que l'any anterior. La contractació tampoc ha canviat de tendència. No tan sols no s'ha creat ocupació, sinó que s'han deixat de fer més de 15.000 contractes en relació amb el 2011.

passat tan sols s'havia arribat a poc més del 50% dels acords col·lectius de fa un any. L'increment salarial mitjà se situa en el 2%, però en els convenis registrats de nova signatura és tan sols del 0,34%. Aquesta xifra està allunyada de la recomanació de l'Acord estatal de negociació col·lectiva 2012-2014. Les clàusules de revisió en els convenis registrats han passat d'afectar el 80,76% dels treballadors el 2011 a solament cobrir el 54,76% dels treballadors, la qual cosa comporta un risc per als treballadors de no recuperar poder adquisitiu pel desviament d'IPC. Ha augmentat el nombre d'habitatges amb tots els seus membres aturats i també hi ha un increment del nombre de famílies que no reben cap subsidi. La creixent quantitat de persones sense feina ni protecció econòmica comporta un augment del risc de fractura social. ■

Rècord d'expedients de regulació d'ocupació

La reforma laboral aprovada el febrer del 2012 no ha frenat la

Convenis a la baixa

La reforma laboral està tenint un clar impacte en la negociació col·lectiva. Fins a l'octubre

PARTICIPA AMB CCOO A LES XARXES SOCIALS

www.twitter.com/ccoocatalunya
www.youtube.com/ccoocatalunya
www.facebook.com/ccoocatalunya

CCOO organitza un seminari sobre diàleg social mediterrani amb més de 25 representants d'organitzacions de països de la Mediterrània

Els esdeveniments recents a Tunísia i a Egipte mostren que la mal anomenada Primavera Àrab es va tancar en fals. Els governs islamistes no satisfan les reivindicacions democràtiques i socials de la població, i repeteixen els esquemes dels governs autoritaris que van substituir. Manca democràcia, treball i justícia social, que són precisament els tres elements clau per poder garantir el progrés econòmic i social que demana la ciutadania d'aquests països. Aquestes són les principals raons per reforçar el diàleg social i polític a la Mediterrània. Amb el suport de l'AECID (Agència Espanyola de Cooperació

Internacional per al Desenvolupament) i la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, CCOO ha organitzat a principis d'aquesta setmana al Saló de Cent un seminari mediterrani sobre el diàleg social. Ha estat un espai de debat en què els responsables d'organitzacions i institucions internacionals han parlat amb interlocutors socials dels reptes actuals als quals s'enfronta aquest espai compartit. Ha estat una ocasió excepcional per revisar la política de veïnatge i per conèixer les llums i ombres d'un procés de renovació democràtica que sembla condemnat.

Amb més de 25 representants d'organitzacions de Tunísia, Egipte, Marroc, Algèria, Líbia, Mauritània..., el seminari El diàleg social mediterrani: espai de cohesió i de progrés social ha aprofitat a Barcelona els protagonistes del pols social i polític que té lloc avui en aquests països per recuperar l'impuls regenerador. Per part de CCOO, hi ha participat el seu secretari general, Ignacio Fernández Toxo. ■

Èxit de la I Conferència consultiva oberta a tota l'afiliació del Baix Llobregat

El dia 25 de gener va tenir lloc la I Conferència consultiva de les CCOO del Baix Llobregat. Aquest acte és fruit dels acords congressuals i s'emmarca en el ferm compromís de reforçar la participació dels afiliats i afiliades i d'informar, de manera transparent, de com es gestionen els recursos del sindicat. L'acte es va desenvolupar al llarg del matí i de la tarda, i va tenir una alta assistència, 178 afiliats i afiliades al matí i 74 a la tarda, i un gran ni-

vell de participació i debat. A més de les diferents intervencions dels responsables sindicals de la comarca i de CCOO de Catalunya, cal destacar les dels companys de les seccions sindicals de CLH Aviació, de l'Hotel el Castell, de l'Ajuntament de Sant Feliu i de Peguform, que van exposar les seves bones pràctiques sindicals. Les idees força recollides de les 18 intervencions del matí i de les 13 de la tarda es van traslladar a la primera reunió de la Comissió Executiva. Aquesta ha estat una experiència pionera, amb un magnífic resultat, que impulsa la gent de CCOO del Baix Llobregat a mantenir aquesta iniciativa i a deixar-la definitivament incorporada a l'agenda sindical. ■

Els delegats del sector públic estableixen un calendari d'accions contra les retallades

Amb una sala d'actes plena de gom a gom, CCOO va realitzar una important assemblea de delegats i delegades del sector públic, amb l'objectiu de passar a l'ofensiva contra les polítiques de desmantellament del sector públic i en defensa dels drets socials i laborals de les treballadores i treballadors públics i dels serveis. L'assemblea va permetre un important intercanvi d'opinions i propostes dels delegats i delegades presents de les tres federacions que conformen l'Àrea Pública, i es va establir un calendari d'accions, així com una aposta per enfortir la unitat sindical com a valor positiu. ■

CCOO celebra el X Congrés Confederal els dies 21, 22 i 23 de febrer a Madrid

Els propers dies 21, 22 i 23 de febrer tindrà lloc, a Madrid, el X Congrés Confederal de CCOO. "Combatre la crisi. Renovar el sindicat. CCOO, la força del treball" és el lema escollit per a aquest congrés, que està concebut per abordar la renovació del sindicat i definir les estratègies de l'acció sindical en el futur. En aquest congrés, que vol ser obert, transparent i austere, hi participaran 750 delegats i delegades en representació d'una mitjana de 1.142.000 cotitzants dels darrers quatre anys, i també dels més de 117.000 delegats sindicals que fan de CCOO el primer sindicat en afiliació i representació. La delegació de CCOO de Catalunya aporta a aquest congrés un total de 56 delegats i delegades directes, escollits en el darrer congrés del sindicat català, als quals caldrà afegir alguns membres de la direcció actual i els delegats escollits en els diferents congressos de les federacions de CCOO de Catalunya. La delegació catalana estarà encapçalada pel secretari general, Joan Carles Gallego.

A més de ser un congrés de renovació del projecte, dels equips i de la manera de relacionar-se amb la gent per evitar que el sindicat quedi petrificat en el temps, el congrés de CCOO s'ocuparà d'analitzar i oferir respostes a la situació que travessa el nostre país, amb un especial èmfasi en el problema fonamental: l'atur. Sens dubte, aquest congrés estarà marcat per la conjuntura, per la crisi política institucional fortíssima que vivim i per la crisi econòmica, social i de l'ocupació, que és el problema fonamental i per al qual no es veu el final. Ignacio Fernández Toxo es presenta a la reelecció per continuar un segon mandat al capdavant de CCOO. ■

La Plataforma Prou Retallades presenta el seu memoràndum de demandes als grups parlamentaris

El passat dimecres, representants de la Plataforma Prou Retallades es van reunir amb els diferents grups parlamentaris per presentar el document de memoràndum de demandes per a aquesta legislatura. En el document, les entitats demanen als partits del Parlament que actuïn a favor d'una Catalunya social basant-se en els següents eixos: igualtat, solidaritat i equitat social com a signes d'identitat col·lectiva; pres-tacions socials, renda mínima i renda garantida de ciutadania, i serveis socials; aposta clara per l'educació pública i per un sistema nacional de salut; drets laborals i polítiques d'ocupació; cultura; fiscalitat justa, redistributiva i mediambientalment sostenible; polítiques industrials, d'innovació, recerca i desenvolupament sostenible, i aprofundiment en la democràcia per fer viable aquesta Catalunya social. ■

Miguel Montero, tècnic de la Conselleria d'Ocupació i de Seguretat Social de l'ambaixada espanyola a Berlín

“Per treballar a Alemanya és molt recomanable preparar-se bé l'idioma i fer-se una idea molt realista d'on es vol anar i a fer-hi què”

Miguel Montero és tècnic de la Conselleria d'Ocupació i de Seguretat Social de l'ambaixada espanyola a Berlín. Va néixer prop de Stuttgart, però amb el temps es va traslladar a Madrid. Com a sociòleg de formació, el seu tracte diari amb la realitat de la migració espanyola a Alemanya el converteix en un testimoni privilegiat de l'experiència de tots aquells i aquelles que busquen la seva oportunitat fora del nostre país. Una visió qualificada i compromesa, perquè Miguel Montero és també el secretari territorial de la Secció Sindical del servei exterior de CCOO a Alemanya.

■ **Per la teva feina tens una perspectiva àmplia de les vivències d'aquells que vénen a buscar feina a Alemanya, que en aquest moment són precisament pocs...**

Efectivament, tant des de la percepció del meu lloc de treball com des de la d'algú que es mou per la ciutat, es pot constatar una gran aflluència d'espanyols. Des de pràcticament l'any 2009 hi vénen més espanyols. L'any passat, per exemple, es van incorporar 6.700 espanyols al mercat de treball alemany. Els perfils són molt diversos. Al principi venien més llicenciats i acadèmics, però la veritat és que la crisi està empentant persones de

tots els perfils, amb tota mena d'experiències laborals, a moure's cap a Alemanya. Tot i que potser no és un dels objectius més adequats pel que fa a les possibilitats laborals, sí que és, juntament amb Baden-Württemberg i Baviera, una de les destinacions privilegiades. La regió d'Alemanya que acull el col·lectiu més important numèricament parlant continua sent Renània, al nord.

■ **Quan arriben al mercat laboral alemany, els immigrants pensen que es trobaran un país ric, però sovint es troben amb una realitat ben diferent on no hi abunden les oportunitats.**

Pel que fa als perills que amaga el mercat de treball alemany, és cert que, des del 2004, hi ha hagut una reestructuració forta i una forta incorporació de persones noves al mercat de treball (dones, joves...), però en situacions de precarietat que abans eren desconegudes. Treball temporal, a mitja jornada, minifeines. D'altra banda, continua existint una gran diferència pel que fa al mercat de treball entre l'Alemanya oriental i l'occidental, entre el sud i el nord. L'accés al mercat de treball no és senzill per moltes raons. La primera és l'idioma, que, en contra del que puguin pensar alguns, és un dels impediments principals, excepte en algunes vetes molt identificades. Hi ha algunes enginyeries, algunes empreses molt globalitzades i internacionalitzades que no demanen coneixements d'alemany, però, per a la resta del teixit empresarial, l'alemany és imprescindible per poder-se integrar. La segona és la segmentació del mercat laboral que esmentava, però també la diversitat regional, que requereix una informació prèvia molt precisa. Després trobem la realitat salarial i la qüestió cultural. Hi ha zones a Alemanya, com les zones rurals, on costa aterrar-hi, sentir-s'hi a gust, arrelar-hi. Conec experiències de persones que volen retornar a Espanya des-

prés d'una temporada perquè s'han equivocat de regió. Per això, és molt recomanable preparar-se bé l'idioma i fer-se una idea molt real d'on es vol anar i a fer-hi què.

■ **Un, quan va a l'estranger, pensa que les coses li aniran bé. Però, malauradament, la història de la migració també l'escriuen experiències i històries no sempre tan positives.**

No vull entrar en anècdotes, però l'experiència és molt diversa. Hi ha un nombre important de persones que triguen a trobar feina, que entren al mercat de treball en segments precaris per als quals estan sobrequalificats, que pateixen situacions d'explotació. Hi ha empresaris alemanys que s'aprofiten de la situació de pressió i de crisi que estem vivint a l'Estat espanyol. També existeixen, però, experiències positives d'empreses que són capaces d'integrar bé la gent i d'entramats molt estrets amb els agents socials, amb els sindicats, però també amb l'Administració, els serveis públics d'ocupació alemanys, que fan pinya per garantir el que anomenem mobilitat justa, mobilitat per una bona feina.

■ **Una de les primeres preguntes que es fan els candidats a la mobilitat és: busco feina des d'aquí o millor vaig directament a Alemanya?**

És cert que les eines virtuals, com el banc de dades d'EURES, encara no són tan amables en el seu ús com podríem esperar. Jo no sabia donar una recepta. El que sí que vull recomanar és que una vegada s'hagi pres la decisió, no tant de traslladar-se, sinó d'estar disposat a obrir els ulls i buscar feina, es faci un balanç de la professió, de l'equiparació, de l'encaix que aquesta professió té en el mercat de treball alemany. També cal mirar quines són les regions on pot haver-hi una oferta de treball i quines són les eines vir-

tuals que existeixen per trobar feina. El següent pas, o potser en paral·lel, és informar-se molt bé sobre les condicions de treball al país, sobre la possibilitat d'exportar, per exemple, les prestacions des d'Espanya, però també sobre la xarxa d'assessorament i punts d'orientació que hi ha a Alemanya. També faria una consulta prèvia des d'Espanya sobre aquesta xarxa. Faria ús de la xarxa EURES, evidentment, però també de les xarxes locals i regionals que existeixen. Cada vegada n'hi ha més i moltes d'elles amb interlocutors que dominen la nostra llengua.

■ **Quan se signa el contracte no sempre el treballador sap el que ha signat i després es troba amb sorpreses. Quina experiència esteu traient vosaltres amb el tema de la contractació?**

El que ens comenten els companys i companyes que fan l'assessorament sociolaboral, però també altres actors en aquest àmbit, com els sindicats alemanys o el servei d'ocupació, és, efectivament, que hi ha situacions d'abús i clàusules nul·les en els contractes. Per aquesta raó, abans de tancar un contracte, i en cas que no s'entengui el que hi ha escrit, el meu consell és que no se signi. El mínim que se li pot exigir a un empresari és una traducció exacta del que se signarà si sap que la persona que vol contractar no domina completament l'alemany. El següent pas que recomanaria sempre és dirigir-se a un centre d'assessorament, sindical o de l'Administració, per revisar el contracte i comprovar quines clàusules s'adeqüen a la normativa alemanya. És veritat que hi ha situacions que des del punt de vista espanyol poden semblar sui generis, com per exemple és el cas de les minifeines, que aquí, lamentablement, són legals. Un treball de 400 i pocs euros, però pràcticament sense limitació de jornada laboral, comporta salaris per hora que són ínfims i que aboquen moltes persones a haver d'acudir als serveis públics per demanar una ajuda complementària. Aquest és també un tema que convindria aclarir abans de viatjar: quins drets tinc a Alemanya, què és el que em correspon, quina cobertura sanitària tinc? Ara mateix hi ha moltes persones que vénen sense cobertura sanitària o que la perden al cap de poc temps d'arribar. Són temes que s'haurien d'aclarir de manera prèvia, potser amb una llista, que s'hauria de comprovar. I mai tenir por de consultar temes relacionats amb el contracte, les clàusules, el contracte de lloguer, etc.

■ **Al nostre servei d'assessorament de CC00 ens arriben casos de persones que són a Ale-**

manya, en alguna regió remota, que no dominen l'idioma, que es troben en una situació de pressió psicològica i que no saben on poden acudir.

El principal avantatge que tenim és que hi ha més d'una xarxa al territori alemany. Tenim la xarxa dependent de la Conselleria d'Ocupació i de Seguretat Social. Lamentablement, ja no té la cobertura que tenia fa anys. L'Administració s'ha retirat. Fa poc s'ha tancat la secció laboral a Stuttgart, però continua havent-hi una sèrie de punts als quals es pot acudir i presentar una consulta en castellà. És una assessoria en matèria sociolaboral. A més, hi ha una xarxa sindical bastant estreta. Pràcticament a totes les direccions regionals del DGB s'hi troben punts d'orientació per a persones immigrants. I evidentment en l'àmbit municipal, en totes les ciutats mitjanes o grans, hi ha punts d'assessorament sociolaboral oferts pels ajuntaments o per ONG com Càritas. Penso que hi ha una xarxa extensa a la qual, sens dubte, es podrà trobar algú que parli espanyol. I vull animar els companys i companyes que no esperin massa. Tota pregunta que es planteja és una consulta que s'ha de fer, sobretot abans de firmar.

■ **M'agradaria saber com veus, com a sociòleg i sindicalista, el tema de la migració. La mobilitat és l'exercici d'un dret fonamental, però també és, per exemple, externalització de despeses de formació. Quins pros i contres hi veus?**

Diguem que des de l'àmbit dels drets, que és el primer nivell de qualsevol anàlisi, tenim el dret a la lliure mobilitat. No és una cosa que puguem qüestionar o discutir. Ben al contrari, com a sindicat, com a organització progressista, hem de lluitar perquè la gent pugui fer efectiu aquest dret a la lliure mobilitat en les millors condicions possibles. Per una bona feina, amb un bon punt de partida, amb un bon assessorament. Cal reclamar el suport, en aquest cas, de l'Administració espanyola, però també de l'alemanya, i recórrer a les organitzacions sindicals, que, en definitiva, són les que han de defensar el nostre lloc de treball. En l'àmbit personal, si parlo per exemple amb llicenciades en infermeria que no han pogut fer el salt de la formació a l'ocupació i trobar una primera feina, el tema és evident. La reflexió que hem de fer és precisament la que propicia crear un espai laboral europeu en el qual ens puguem moure amb una xarxa de drets forta i útil. Ja en un nivell macroeconòmic, per les xifres de les quals estem parlant en el cas d'Alemanya, però també

per al conjunt de la migració des d'Espanya cap a Europa, aquestes són molt baixes. La reflexió potser hauria de ser justament una altra. Per què resulta tan difícil fer efectiu aquest dret a la lliure mobilitat? Per què hi ha tan poca gent que es mou? No hem de crear pors que són innecessàries, penso que fins i tot cruels. No podem fer sentir culpables els que es mouen perquè, suposadament, s'emportin quelcom públic com és la formació. El que ens hem de preguntar és com podem fer efectiu aquest dret, que, com podem constatar en les enquestes, és un desig, una via de sortida creixent per a un bon nombre de persones. No s'ha de tenir por d'obrir aquest debat. A més, els espanyols i espanyoles que es mouen, com a mínim aquesta és la meua experiència personal, en el moment en el qual trepitgen l'estranger ja pensen en el retorn. El retorn forma part d'aquest projecte, i la mobilitat, qui es mou d'aquí cap allà, va molt lligada a una possible recuperació de la situació econòmica a l'Estat espanyol.

■ **Lamentablement, hi ha una tendència humana a pensar en calaixos i estereotips, el tema dels prejudicis. Fins a quin punt limita el que els uns pensen dels altres abans de conèixer-se?**

Aquesta resposta s'hauria de donar en dues direccions. És una cosa que sempre m'ha cridat l'atenció. Sovint es tracta d'un xoc de tòpics que, a més, no cal repetir. Els caps quadrats per un costat, la mentalitat del sud per l'altra, simplificant-ho molt. El que és interessant d'aquesta temàtica és que, en definitiva, l'experiència diària és que aquests tòpics es difuminen després a una velocitat impressionant. Perquè en el dia a dia, i aquesta és la força bruta de la convivència, no sobreviuen ni una, ni dues, ni tres hores. Crec que pel que fa a la mobilitat els tòpics no tenen cap importància, perquè aquests estereotips no aguanten la realitat en la major part dels casos. El que sí que és cert, i d'això convé fer-se comptes, és que hi ha realitats que no són tòpics. Realitats meteorològiques, de distància, realitats objectives, aquestes sí que ens les hem de plantejar ja des del moment en què pensem en la possibilitat de la mobilitat. Això sí que és un repte seriós. El fred a l'hivern, la distància amb el teu entorn, amb la família... són reptes molt més contundents que els tòpics que sovint s'alimenten mitjançant la premsa, però que en realitat són efímers.